

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Pf.I.20.062/2018/7. szám

A Szegedi Ítéltábla a **pártfogó ügyvéd neve (címe)** által képviselt **felperes neve (címe)** szám alatti lakos felperesnek – a **jogtanácsos neve (címe)** által képviselt **alperes neve(címe)** szám alatti székhelyű alperes ellen személyiségvédelmi igény érvényesítése iránt indított perében a Szegedi Törvényszék 2017. november 3. napján kelt 7.P.20.885/2017/14. sorszámu ítélete ellen a felperes részéről 21., 22. sorszám alatt előterjesztett fellebbezések folytán lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

Í T É L E T E T :

Az elsőfokú bíróság ítéletét **helybenhagyja.**

Kötelezi a felperest, 15 nap alatt fizessen meg az alperesnek 25.000,- (Huszonötezer) forint másodfokú eljárási költséget.

A le nem rótt 617.500,- (Hatszáztizenhétezer-ötszáz) forint fellebbezési eljárási illeték az állam terhén marad.

A pártfogó ügyvéd másodfokú eljárásban felmerült díját a felperes viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I N D O K O L Á S

A felperes szomszédja 2014. április 24-én és május 6-án bejelentést tett a **(város neve)-i** Rendőrkapitányságon, hogy a felperes udvarán kora reggeltől szól a zene. A rendőrök kiérkezésük után ugyanezt tapasztalva a felperest eljárás alá vonták és felszólították, hogy szomszédokat zavaró cselekményét fejezze be. Tájékoztatták arról is, hogy csendháborítás szabálysértése miatt ellene feljelentéssel élnek.

A szabálysértési eljárásban a csendháborítás tényét a felperes egyik esetben sem ismerte el, az eljárás rendőrök nyilatkozata alapján elkészült rendőrségi feljelentések azonban részletesen ismertették az esetet, ezért bizonyítást az alperes **(város neve)-i** Járási Hivatala nem folytatott le. Megállapította, hogy a felperes cselekményeivel két esetben megvalósította a szabálysértésekről és a szabálysértési eljárásról, valamint a szabálysértési nyilvántartásról szóló 2012. évi II. törvény (Szabs.tv.) 195. § (1) bekezdésébe ütköző csendháborítás szabálysértését, ezért 2014. június 2-án kelt CS... számú határozatával 10.000,- forint pénzbírság megfizetésére kötelezte. Tájékoztatta egyben arról, hogy a meg nem fizetett pénzbírság 12 óra közérdekű munkával megváltható. Felhívta a figyelmét arra is, ha a pénzbírság összegét határidőben nem fizeti be és azt közérdekű munkával sem váltja meg, két napi elzárásra változtatható át.

A felperes kifogása alapján eljárás **(város neve)-i** Járásbíróság 2015. január 30-án jogerőre emelkedett 21.Szt.... számú végzésével a határozatot hatályban tartotta. Indokolásában kitért arra, bár a feljelentés sok elírást tartalmaz, a bizonyítási eljárás során az intézkedésben résztvevők

egybehangzóan adták elő az eseményeket. A bizonyítási eljárás alapján kétséget kizáróan megállapította, a felperes elkövette a szabálysértést azzal, hogy ingatlanának udvarán két alkalommal is olyan hangerővel működtette a rádiót, hogy az zavarta a szomszédok nyugalma. Rámutatott, az elsőfokú szabálysértési hatóság megalapozott tényállást állapított meg, abból okkal következtetett a felperes szabálysértési felelősségére, és a cselekmény tárgyi súlyával arányban álló büntetést szabott ki.

A felperes a pénzbírságot határidőben nem fizette meg, közérdekű munkavégzésre a pénzbírság megváltása érdekében az állami foglalkoztatási szervnél nem jelentkezett, ezért az alperes illetékes hivatala megkereste a **(város neve)**-i Járásbíróságot az átváltoztatás érdekében. A **(város neve)**-i Járásbíróság 2015. október 6-án jogerőre emelkedett 20.Szpá... számú végzésével a pénzbírságot 2 nap elzárásra átváltoztatta.

Az alperes **(város neve)**-i Járási Hivatala ezt követően felszólította a felperest, hogy 2016. március 30-án 8 órakor jelenjen meg a **(város neve)**-i Fegyház és Börtön Büntetés-végrehajtási Intézetben. A határozat a felperes címéről „nem kereste” jelzéssel érkezett vissza. A felhívásnak a felperes nem tett eleget, ezért 2016. július 13-án 8 órára elővezetését rendelték el.

A felperes keresetében kérte megállapítani a tisztességes eljáráshoz, emberi méltósághoz fűződő jogainak, valamint az egyenlő bánásmód követelményének alperesi megsértését, melyet arra alapított, hogy a szabálysértési eljárás során a hatóság a való tényeket nem tárta fel. Erre figyelemmel 10.000,- forint bírság visszafizetésére, 9.250,- forint mellőzésére, valamint 7.700.000,- forint sérelemdíj megfizetésére kérte kötelezni. Állította, a feljelentésről – melyben valótlan, pontatlan tényeket rögzítettek – csak a bírósági eljárásban szerzett tudomást, azt részére nem kézbesítették és tévesen állapították meg a kézbesítési vélelem beálltát.

Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Hangsúlyozta, a rá irányadó jogszabályok rendelkezéseit maradéktalanul betartotta, melyet igazol, hogy a pénzbírságot kiszabó határozatot a **(város neve)**-i Járásbíróság hatályban tartotta. A felperest bevonulásra felszólító hivatalos irat „nem kereste” jelzéssel érkezett vissza, így az szabályszerűen kézbesítettnek minősült. Jogellenes, felróható magatartás, vagy mulasztás a részéről nem volt.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította. Indokolásában a bizonyítási eljárás során beszerzett iratokat értékelve megállapította, az alperes eljárása megfelelt a Szabs.tv. rendelkezéseinek, mulasztás részéről nem történt, ahogy téves, kirívó jogszabály-értelmezés sem. Hozzáátette, a feljelentésben szereplő árnyalatnyi pontatlanság a tényállás egészét nem befolyásolja, így az nem lehet személyiségi jogsértés alapja.

Az ítélet ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést elsősorban annak megváltoztatása és a kereset szerinti döntés meghozatala, másodlagosan hatályon kívül helyezése érdekében. Sérelmezte, hogy az elsőfokú eljárásban előterjesztett kizárási indítványát a bíróság elutasította. Érdemben továbbra is vitatta azt a megállapítást, hogy az alperes határozata pontos tényállást tartalmazott volna. Kifogásolta, hogy a szabálysértési eljárásban őt nem hallgatták meg, így védekezését nem adhatta elő, ami sértette a tisztességes eljáráshoz fűződő jogát és emiatt az egyenlő bánásmód követelménye sem érvényesült. Továbbra is hivatkozott a második feljelentés pontatlan adataira.

Az alperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyására irányult.

A fellebbezés **alaptalan.**

A sérelmezett tényállás kapcsán az ítéletábra egyetért az elsőfokú ítéletben írtakkal, az elsőfokú bíróság azt a bizonyítékokkal, peradatokkal adekvátan állapította meg.

A döntés jogi indokait illetően az alábbiakra kíván rávilágítani:

A felperes keresetében egyrészt közigazgatási jogkörben okozott – vagyoni – kártérítési igényt, másrészt közhatalom gyakorlása során elkövetett személyiségi jogsértésre hivatkozással sérelemdíj követelést érvényesített.

Közigazgatási jogkörben okozott kárról akkor beszélhetünk, ha az a közigazgatási szerv közhatalmi feladatainak gyakorlása során kifejtett szervezési-intézkedési körében megvalósult tevékenységgel vagy mulasztással okozati összefüggésben keletkezett (PK 42. sz. állásfoglalás). Az ilyen kár megtérítését igénylő félnek azt kell bizonyítania, hogy a közigazgatási szerv jogellenes tevékenységével vagy mulasztásával okozati összefüggésben kára keletkezett (Ptk. 6:519. §), és a kár rendes jogorvoslattal nem volt elhárítható. Vagyis azt kell vizsgálni, hogy a közigazgatási szerv a rá irányadó jogszabályok keretei között, azoknak megfelelően járt-e el, mert ha igen, a deliktális kártérítés egyik fogalmi eleme, a jogellenesség eleve hiányzik, és így a követelés alaptalan. Hangsúlyozni kell ugyanakkor, hogy a jogalkalmazó szervek felelősségét csak kirívóan súlyos jogalkalmazási, jogértelmezési tévedés alapozhatja meg (BDT 2008.1817., BDT 2004.1028.), illetve általában nem lehet kártérítési felelősség alapja a jogszabály által megengedett mérlegelés eredményeként hozott határozat. Utóbbi esetben csak akkor érvényesíthet a fél kártérítési igényt, ha megállapítható, hogy a határozat felróható módon eszközölt, kirívóan okszerűtlen mérlegelés eredménye (KGD 1992.2013.).

Ugyanezek a szempontok szerepet kapnak az állított személyiségi jogsértés megítélésénél is, mely jogokat általános jelleggel véd a Ptk. 2:42. § (1) és (2) bekezdésében. Elvileg ugyanis minden személyiségi érdeksérelmet okozó, illetve azt veszélyeztető magatartás jogellenes, mégis vannak olyan körülmények, amelyek fennállása esetén a személyiségi jogsértés jogellenessége kizárt, ilyen a jog adott személyiségi jogot sértő magatartásra való felhatalmazása. Különösen igaz ez a közhatalmat gyakorló szervek eljárására: ha az jogszerű, személyiségi jogsértést nem okozhat.

A jogsértés esetén alkalmazható objektív, azaz felróhatóságtól független szankciókat a Ptk. 2:51. § (1) bekezdés a)-e) pontjai sorolják fel, míg további lehetséges jogkövetkezmény a Ptk. 2:52. §-a szerinti a sérelemdíj, aminek célja közvetett kompenzáció, illetve pénzbeli elégtételt jelentő magánjogi büntetés. A sérelemdíj fizetésére kötelezés feltételeire – különösen a sérelemdíjra köteles személy meghatározására és a kimentés módjára – a kártérítési felelősség szabályait kell alkalmazni azzal, hogy a sérelemdíjra való jogosultsághoz a jogsértés tényén kívül további hátrány bekövetkeztének bizonyítása nem szükséges (Ptk. 2:52. § (2) bekezdés). Deliktális, azaz szerződésen kívüli kárfelelősségi szabályok esetén ez azt jelenti, hogy mentesülhet a jogsértő a sérelemdíj fizetési kötelezettség alól, ha bizonyítja, hogy magatartása az általános elvárhatósági mércének megfelelt, nem volt felróható. Mivel pedig a sérelmet szenvedett fél az őt ért nemvagyoni sérelemért követelhet sérelemdíjat, vagyis a sérelemdíj megítélésének feltétele a nemvagyoni sérelem bekövetkezése, nem elégséges hozzá a személyiségi jogsértés ténye. Tehát személyiségi jogsértés megvalósulása esetén is elutasítható az e jogkövetkezmény alkalmazására irányuló igény azért, mert az adott személyiségi jogsértés alkalmatlan arra, hogy nem vagyoni hátrányt okozzon, vagy mert köztudomású tények értékelésével a bíróság arra a következtetésre jut, hogy ilyen jellegű sérelem nem állt elő a félnél, de az alperes is bizonyíthatja, hogy a felperest immateriális hátrány nem érte.

Miután az alperes a sérelmezett eljárásban közhatalmat gyakorolt, annak megállapításához, hogy magatartása sértett-e személyiségi jogot, a rá irányadó eljárási szabályok megtartottságát kellett vizsgálni csakúgy, mint vagyoni kárigényeknél.

Az elsőfokú bíróság tehát helyesen vizsgálta, hogy az alperes a rá irányadó jogszabálynak, vagyis a szabálysértésekről szóló 2012. évi II. törvény (Szabs.tv.) vonatkozó rendelkezéseinek eleget tett-e.

Az alperes **(város neve)**-i Járási Hivatalának pénzbírság megfizetésére kötelező határozatát a **(város neve)**-i Járásbíróság felülvizsgálta, azt jogszerűnek tartotta. A Szabs. tv. 12. § (1) bekezdése írja elő, hogy a pénzbírságot meg nem fizetése esetén a bíróság szabálysértési eljárásra változtatja át. Mivel nem vitásan a felperes a kiszabott bírságot nem fizette meg, az alperes jogszerűen kezdeményezte a bíróságnál annak átváltoztatását.

A szabálysértési elzárás végrehajtásának részletes szabályairól szóló 57/2014. (XII. 5.) BM rendelet 6. § (1) bekezdése szerint pedig a szabálysértést elkövető elővezetését haladéktalanul el kell rendelni, ha a szabályszerűen kézbesített felhívás esetén e határidő elteltéig a szabálysértési elzárás foganatba vételéről értesítés nem érkezett, illetve a pénzbírságot nem fizették meg, így eljárási szabálysértés ezzel összefüggésben sem történt.

A bevonulásra felszólító hivatalos irat kézbesítése kapcsán lényeges, hogy a felperest az alperes **(város neve)**-i Járási Hivatala először a pénzbírság megfizetésére kötelező határozatában, majd 2015. április 7-én kelt levelében tájékoztatta a pénzbírság közérdekű munkával való megválthatóságáról, illetve az elzárásra való esetleges átváltoztatásról. Tisztában kellett lennie tehát azzal, ha a pénzbírságot a hatóság felé nem fizeti meg és közérdekű munkával sem váltja meg, a hatóság megkeresése alapján a bíróság intézkedik annak elzárásra történő átváltoztatásáról. Azzal, hogy a értesítés „nem kereste” postai jelzéssel érkezett vissza, szabályszerűen kézbesítettnek minősül az alperesre irányadó, a jogvita idején hatályos közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (Ket.) 79. § (2) bekezdése alapján.

A felperes által hivatkozott, tisztességes eljáráshoz fűződő jog kapcsán a bírói gyakorlat következetes abban, hogy az eljárási alapjogok a Pp. 2. § (1) bekezdése szerint nem tekinthetők egyben személyiségi jogoknak is, mivel a védendő érték nem közvetlenül az emberi személyiségből fakad, nem a személyiség megnyilvánulásaként határozható meg. Ezek elsődlegesen nem az emberi individuum védelmére, hanem az állami közreműködés mellett zajló eljárások megfelelő funkciójú megvalósulását, érvényesülését szolgálják (hasonlóan: BDT 2015.3337.), így a kérdéses alapjog közvetlen védelmére a felperes által kívánt polgári jogi, személyiségi jogi alapon nincs lehetőség. Lényegesnek tartja továbbá az ítélőtábla megjegyezni, hogy a személyiségi jogi per a jogrendszerben elfoglalt helyénél, szerepénél fogva alkalmatlan bármely más jogterületre tartozó vita eldöntésére, vagy akár szakmai véleményezésére, ami egyben azt is jelenti, hogy nem szolgálhat sem általános, sem speciális jogorvoslati fórumként. Éppen ezért a személyiségi jog megsértésének megállapítására eljárási szabálysértés csak akkor adhatna alapot, ha azt a fél személyiségének lényegét alkotó ismérvek miatt követik el (Kúria Pfv.IV.21.423/2014/4.). Erre vonatkozó tényállítást viszont a felperes nem tett, egyebekben pedig az alperes a rá irányadó jogszabályi követelményeket megtartotta, így nem sérült a felperes tisztességes eljáráshoz fűződő joga sem.

Az alperes nem sértette meg az egyenlő bánásmód követelményét sem. Az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatti marasztaláshoz elengedhetetlen a védett tulajdonság és az állított hátrány közötti oksági kapcsolat valószínűsítése (EBH 2010.2272.). A felperes nem jelölte meg, hogy az alperes az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (Ebkvt.) 8. §-ában rögzített mely védett tulajdonságát sértette meg. Azt sem adta elő, hogy személyére tekintettel milyen hátrányos megkülönböztetésben volt része, pusztán a

szabálysértési eljárások általános menetére utalt. Olyan adat azonban nincs, aminek alapján az lenne megállapítható, hogy személyére tekintettel az alperes hátrányos megkülönböztetést alkalmazott.

Összegezve megállapítható, hogy az alperes a rá irányadó jogszabályokat eljárása során megtartotta, kirívó jogsértést semmiképp sem követett el, így mind a kártérítési, mind a személyiségvédelmi igény – melynek sérelemdíj megfizetésében álló jogkövetkezményét kérte alkalmazni a felperes – eleve alaptalan.

Az eljáró bíró kizárásának megtagadása kapcsán előterjesztett felperesi érvelésre az ítéletábrámutat, a bíróság azt okszerűen tagadta meg. Elfogultságra alapított kizárási bejelentés esetén ugyanis mérlegelés tárgya, hogy a bírakat valóban elfogultnak lehet-e tekinteni (BH 1982.195.). Mivel pedig a Pp. 13. § (1) bekezdés e) pontja alapján az elfogultság kérdése csak a bíró, mint természetes személy vonatkozásában merülhet fel, a bírák elfogultságát személyükben kell vizsgálni. Elfogultság megállapítására nincs lehetőség, ha az arra hivatkozó fél általánosságban mozgó konkrétumokat nélkülöző hivatkozásaival szemben a bíró elfogulatlanságát deklaráló felelős nyilatkozata áll (BH 1998.28.), azt csak olyan tények vagy körülmények alapozhatják meg, amelyekből objektíve okszerűen következik, hogy a pártatlan elbírálás az adott ügyben nem biztosított. A felperes által előterjesztett elfogultsági kifogás viszont olyan tényszerű megállapítást nem tartalmaz, amelyből okszerűen lehetne következtetni az eljáró bíró elfogultságára. Pusztán az a tény, hogy hozzátartozója ügyében rá nézve sérelmes döntést hozott, objektíve nem alkalmas jelen ügyben a pártatlan elbírálás megkérdőjelezésére.

A kifejtettekre tekintettel az ítéletábrá az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A pereszes felperes a Pp. 78. § (1) bekezdése szerint köteles az alperes másodfokú eljárásban felmerült, jogi képviselettel összefüggő költségének viselésére, melynek mértékét az ítéletábrá a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja, valamint (5) és (6) bekezdései alapján, a kifejtett munkával arányosan, mérlegeléssel állapította meg.

A le nem rótt fellebbezési eljárási illeték a pereszes felperes személyes költségmentessége folytán, a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdése és 14. §-a alapján az állam terhén marad.

Szeged, 2018. június 15.

Dr. Kiss Gabriella s.k.	Dr. Bánfalvi-Bottyán Csilla s.k.	Dr. Némethné dr. Suták Anikó s.k.
a tanács elnöke	előadó bíró	táblabíró